Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Actieplan E-leren in het kader van Vlaamse Veerkracht (VV128 – Digitale Vaardigheden)- Digitaliseringsprojecten VDAB en Departement Werk en Sociale Economie in het kader van AHAD relance

Samenvatting

Het Actieplan E-leren maakt deel uit van het VESOC-akkoord Alle Hens Aan Dek (AHAD) dat werd goedgekeurd op 14 december 2020 en steunt op 3 pijlers: 1) Opleiding, 2) Iedereen duurzaam aan het werk en 3) Digitale transformatie waar het Actieplan E-leren deel van uitmaakt. Het werd eveneens opgenomen binnen het project VV128 Digitale Vaardigheden, onder het relanceplan van de Vlaamse Regering Vlaamse Veerkracht.

Het Actieplan E-leren heeft als doel om e-leren en de digitale opleidingsmogelijkheden breed ingang te laten vinden bij de opleidingsverstrekkers en wil zo ook lerenden met een digitale achterstand bereiken. Hiervoor werd 21 miljoen euro voorzien op de relanceprovisie. 19 miljoen euro ervan wordt gefinancierd via de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht (RRF). Deze nota geeft inzicht in de acties van het Actieplan E-leren met uitzondering van de Oproep E-leren, die in een aparte nota geagendeerd wordt.

We vragen de Vlaamse Regering om in te stemmen met de verschillende acties en de aanstelling van een tijdelijke voltijdse projectcoördinator om de diverse acties van het actieplan uit te rollen en de coherentie te bewaken.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Competenties
Inhoudelijk structuurelement: Competenties

Het actieplan E-leren maakt deel uit van het project VV128 Digitale Vaardigheden onder het relance-plan van de Vlaamse Regering Vlaamse Veerkracht, waarvoor 54 miljoen wordt genomen op de relanceprovisie. In het VESOC-akkoord Alle Hens Aan Dek (AHAD) is het actieplan gesitueerd onder speerpunt 7 'E-leren versneld invoeren in Vlaanderen'. Deze nota licht de verdere concretisering van de acties van het Actieplan E-leren toe met uitzondering van de Oproep E-leren die in een aparte nota Vlaamse Regering wordt geagendeerd.

Om de digitale transitie te ondersteunen, dient er volop ingezet te worden op digitale talenten en vaardigheden. De bedoeling is dat iedereen volwaardig lid kan zijn van de digitale samenleving.

Het Actieplan E-leren heeft als doel om e-leren en de digitale opleidingsmogelijkheden breed ingang te laten vinden en wil zo ook lerenden met een digitale achterstand bereiken.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het Actieplan E-leren kreeg een plaats binnen Vlaamse Veerkracht, het relanceplan van de Vlaamse Regering onder het project VV128 Digitale Vaardigheden. De nota kadert binnen het VESOC-akkoord Alle Hens aan Dek (AHAD) dat werd goedgekeurd op 14 december 2020 en steunt op 3 pijlers: 1) Opleiding, 2) Iedereen duurzaam aan het werk en 3) Digitale transformatie waar het Actieplan E-leren deel van uitmaakt.

De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 28 september 2021.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor bestuurszaken is aangevraagd op 21 oktober 2021.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting is aangevraagd op 30 september 2021.

2. INHOUD

De Barometer van de digitale inclusie, op initiatief van de Koning Boudewijnstichting, komt tot volgende cijfers:

- Veel Belgen maken gebruik van het internet maar toch zien we belangrijke vormen van ongelijkheid, nauw verbonden met het inkomen en diploma.
- Bijna 1 op 3 Belgische huishoudens met lage inkomens beschikt niet over een internetverbinding.
- 40% van de Belgische bevolking heeft zwakke digitale vaardigheden, een percentage dat stijgt tot 75% bij mensen met lage inkomens en een laag opleidingsniveau.
- Respectievelijk 55% en 67% van de Belgische bevolking doet geen administratieve verrichtingen online.

De transitie naar een digitale samenleving zorgt voor een fundamentele verandering in de manier waarop we (kunnen) leren. Het belang van e-leren is de afgelopen jaren sterk toegenomen, vooral vanuit de vraag naar een flexibeler opleidingsaanbod met mogelijkheden voor plaats- en tijdsonafhankelijk en op het juiste moment leren. Het potentieel van e-leren wordt echter nog niet voldoende benut. De corona-crisis creëert hiervoor een momentum. Zowel opleidingsverstrekkers, werkgevers als (mogelijke) cursisten schakelen in snel tempo over op digitale middelen. In de meeste gevallen om de lopende opleidingen en dienstverlening verder te kunnen zetten, maar hier en daar ontstaan ook nieuwe initiatieven. Dit momentum dient aangegrepen te worden om e-leren een duwtje in de rug te geven.
Het Actieplan E-leren wil e-leren en de digitale opleidingsmogelijkheden breed ingang laten vinden en wil ook lerenden met een digitale achterstand bereiken.

Het actieplan kwam tot stand op basis van een onderzoek in drie fases:

- Een onderzoek naar de beleidsaanbevelingen en conclusies uit het VIONA-rapport E-leren in Vlaanderen van juni 2019 (E-learning in Vlaanderen | Vlaanderen.be).
- Een inventaris van de drempels, initiatieven en opportuniteiten binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie (voorjaar 2020)

- Een bevraging bij opleidingsverstrekkers naar drempels, initiatieven en opportuniteiten met een publicatie van een rapport in oktober 2020 (E-leren in Vlaanderen. Enquête bij opleidingsverstrekkers uit de databank voor Vlaamse opleidingsincentives | Vlaanderen.be). In het najaar van 2021 zal er opnieuw een bevraging met publicatie opgezet worden.

Uit dit onderzoek blijkt duidelijk de nood aan ondersteuning op vlak van e-leren. Naargelang het denkkader van de opleidingsverstrekker (met name de opleidingsstijl, opleidingsstrategie en ervaring met e-leren), is er nood aan:

(1) Faciliteren
(2) Informeren
(3) Begeleiden in transitie van opleidingen

Het Actieplan E-leren komt hieraan tegemoet met volgende acties:

(1) **Faciliteren**: het wegwerken van wettelijke drempels blijft een aandachtspunt. We herhalen de bevraging van vorig jaar naar drempels, initiatieven en opportuniteiten bij opleidingsverstrekkers. Indien nodig gaan we ook in gesprek met andere organisaties bv. federale instanties.

(2) **Informeren**: centraal in de behoeften van de opleidingsverstrekkers staat de nood aan gerichte informatie over:
   a. Wat is e-leren?
   b. Mogelijkheden e-leren
   c. Wettelijke kaders
   d. Regelgeving privacy
   e. Didactische aanpak en mogelijkheden
   f. Leerbeheerssystemen (Learning Management Systems LMS)
   g. Financiële modellen
   h. Samenwerkingsmodellen
   i. Digitale vaardigheden voor lesgevers
   …

   Hiervoor zal VDAB een centraal informatiepunt oprichten dat de betrokken doelgroepen (in eerste instantie de opleidingsverstrekkers en de lesgevers van post-initieel e-leren) zal informeren over e-leren. Er wordt een website opgericht waar men terecht kan voor informatie, inspiratie en vraag & antwoord. VDAB heeft de gebruikersnoden & functionele noden voor het inrichten van het informatiepunt gedetailleerd in kaart gebracht. Op basis van een bestek zal men in samenwerking met dienstverleners de website realiseren. Tevens zal er breder bekeken worden welke logische verbanden er gelegd kunnen worden om het informatiepunt te versterken. Zo zullen de leerpunten uit de oproep E-leren kunnen worden verspreid via dit centrale informatiepunt.

   Op die manier blijft de ondersteuning voor ontwikkeling van nieuwe opleidingen niet beperkt tot een economisch voordeel voor de betrokken opleidingsverstrekkers. Door disseminatie van de opgedane ervaring levert dit een breed maatschappelijk voordeel op voor het hele opleidingslandschap.
   De scope van het informatiepunt zal zo vastgelegd worden dat men gefaseerd tewerk kan gaan om zo snel mogelijk resultaat te tonen.
   In 2021 ligt de focus op het realiseren van een eerste versie van het informatiepunt, met vooral het weergeven van de benodigde informatie op de website. Vanaf 2022 wordt er verder gebouwd aan de uitbreiding van de content & functionaliteit van het informatiepunt. De voorziene middelen zullen via een toelagebesluit aan VDAB uitbetaald worden.

(3) **Begeleiden in transitie**: het gaat hier om overheidsopdrachten voor het wegwerken van drempels bestaande uit:
   a. Extra ondersteuning van lerenden met een digitale achterstand. Uit de Barometer Digitale Inclusie 2020 (Publicatie Koning Boudewijnstichting, juni 2020) blijkt dat extra inspanningen nodig zijn om de digitale kloof te verkleinen. Vanuit het

actieplan e-leren worden daarom initiatieven genomen om lerenden met een digitale achterstand maximaal te bereiken. Dit gebeurt via overheidsopdrachten voor advisering en sensibilisering van de aanpak van deze lerenden (met aandacht voor de gebruiksvriendelijkheid van het ontwerp en begeleiding).
In de bevraging bij de opleidingsverstrekkers werd er expliciet gevraagd naar ondersteuning bij het opleiden van lerenden met een digitale achterstand. De opleidingsverstrekkers meldden voor deze groep mensen knelpunten op verschillende vlakken: een gebrek aan digitale vaardigheden, een moeilijke thuissituatie, geen rustige werkruimte, gebrek aan IT-materiaal, een negatieve perceptie t.a.v. e-leren, de mate van zelfstandigheid bij de lerende,...Inzetten op e-leren mag de digitale kloof en de Mattheüs-effecten die vandaag reeds binnen opleidingsdeelname bestaan niet verder vergroten.

Daarom zullen overheidsopdrachten gelanceerd worden in twee fasen. In een eerste fase (vooronderzoek) werkt een dienstverlener op basis van goede praktijken een adequate aanpak van deze doelgroep uit. We richten ons daarbij op lerenden met een digitale achterstand binnen de werkende populatie. Werkgevers worden eveneens benaderd, omwille van hun coachende rol in de opleiding van werknemers. In een tweede fase zullen er provinciale dienstverleners aangeduid worden voor de uitrol van deze aanpak. Zij zullen op een outreachende manier de bedrijfswereld/werkenden ondersteunen en begeleiden in hun omschakeling naar e-leren.

b. Een lerend netwerk zal ervoor zorgen dat de projecten uit de Oproep E-leren maximaal impact hebben, door de leerpunten en goede praktijken van deze projecten ruim te verspreiden. Input van het lerend netwerk zal ook ingezet worden om het centraal informatiepunt te versterken.

We hebben hierbij aandacht voor andere initiatieven en projecten die werken rond het verkleinen van het risico op digitale uitsluiting voor kwetsbare groepen zoals bv. de Digibanken (Digibanken | Vlaanderen.be). Er zal over gewaakt worden dat er geen overlap is met de relanceplannen Edusprong en Digisprong voor wat betreft de ICT-professionalisering van leerkrachten. Daartoe zal de uitwerking van de respectievelijke (deel)acties afgestemd worden tussen de betrokken departementen

De voorbereidingen, de opvolging en de evaluatie/nazorg van het actieplan E-leren vergen een doelgerichte specifieke personeelsinzet. Daarom wordt voor één jaar een tijdelijke voltijdse projectcoördinator niveau A1 aangeworven bij het Departement Werk en Sociale Economie. Na één jaar stroomt de projectcoördinator opnieuw uit. De projectcoördinator zal o.a. volgende taken op zich nemen:

- Opmaak van overheidsopdracht(en): dienstverlener, communicatie
- Voorbereiding van de administratieve procedure naar Vlaamse Regering
- Coördinator bij selectie, onderhandelingen en beoordeling van indieners
- Coördinator van dienstverlener en communicatie-dienstverlener
- Aanspreekpunt met kabinet en experten (VDAB, beleidsdomeinen, ...)
- Aanspreekpunt en opvolging van individuele projecten
- Validatie van projecten

- Budgettaire opvolging en controle
- Rapportering naar management en kabinet
- Evaluatie van het actieplan E-leren

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het Actieplan E-leren kadert binnen het project VV128 Digitale Vaardigheden, onder het relanceplan van de Vlaamse Regering Vlaamse Veerkracht. Het maakt deel uit van het VESOC-akkoord Alle Hens Aan Dek (AHAD) dat werd goedgekeurd op 14 december 2020 en steunt op 3 pijlers: 1) Opleiding, 2) Iedereen duurzaam aan het werk en 3) Digitale transformatie waar het Actieplan E-leren deel van uitmaakt.

Voor het Actieplan E-leren werd 21 miljoen euro voorzien op de relanceprovisie. 19 miljoen euro ervan wordt gefinancierd via de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht (RRF).
Deze nota geeft inzicht in de acties van het Actieplan E-leren met uitzondering van de Oproep E-leren, die in een aparte nota geagendeerd wordt. De acties vallen budgettair binnen de voorziene middelen voor het Actieplan E-leren.

We vragen de Vlaamse Regering om in te stemmen met de voorgestelde acties en met de aanstelling van een tijdelijke voltijdse projectcoördinator om de diverse acties van het actieplan uit te rollen en de coherentie te bewaken.

Het Actieplan E-leren bestaat uit volgende **deelacties**:

- Een **centraal informatiepunt**: Dit betreft het opzetten van een website (zowel technisch als inhoudelijk), bijhorende webinars en een lancerings- en communicatiecampagne hierover. Hiervoor wordt een budget voorzien van 2.000.000 euro. Dit bedrag is gebaseerd op voorgaande ervaringen met het opzetten van een dergelijk informatiepunt (cf. MVO, Sociale Economie).
- **Overheidsopdrachten**:
    - We voorzien eerst een vooronderzoek om de doelgroep en noden in kaart te brengen, waarvoor maximaal 125.000 euro voorzien wordt. Vandaag de dag zijn 4 op de 10 Belgen digitaal ongeletterd, maar in het vooronderzoek zal verder nagegaan worden hoeveel deelnemers effectief bereikt kunnen worden in de overheidsopdracht. Dit vooronderzoek zal uitgevoerd in het najaar van 2021.
    - Vervolgens willen wij de voorgestelde aanpak uit het vooronderzoek uitrollen op provinciaal niveau door per provincie een dienstverlener hiervoor aan te duiden. Deze opdracht zou lopen gedurende 2 schooljaren en starten op 1 september 2022. Dit betekent dat in de opdracht 5 dienstverleners gezocht worden om bedrijven en werkenden te begeleiden in de omschakeling naar e-leren. Naast de begeleiding willen wij ook dat de dienstverleners instaan voor communicatie en sensibilisering en mogelijks zelf actief bedrijven mee werven om te begeleiden.
    - Op basis van andere overheidsopdrachten waarin tevens door dienstverleners een begeleiding voor bedrijven opgezet wordt (bijv. MPMO DRIVE) of waar, naast begeleiding, acties naar communicatie en sensibilisering opgezet worden (bijv. MPMO Leergoesting) verwachten wij voor deze actie ongeveer 9.300.000 euro nodig te hebben. Dit is een maximum bedrag aangezien de opdracht zelf nog gedetailleerd

uitgewerkt moet worden nadat de resultaten van het vooronderzoek bekend zijn. Doordat wij hier werken met een overheidsopdracht wordt een marktbevraging sowieso ingebouwd, evenals een goede prijs/kwaliteitverhouding.

  - Een derde opdracht betreft het opzetten van een lerend netwerk. Dit lerend netwerk zal ervoor zorgen dat de projecten uit de Oproep E-leren maximaal impact hebben, door de leerpunten en goede praktijken van deze projecten ruim te verspreiden. Input van het lerend netwerk zal ook ingezet worden om het centraal informatiepunt te versterken. Gezien er binnen de oproep E-leren 65 projecten goedgekeurd worden, zal dit de nodige informatieverzameling en disseminatie naar een breder publiek vragen gedurende de looptijd van de projecten. Wij voorzien hier dan ook een maximumbedrag van 575.000 euro.

- De voorbereidingen, de opvolging en de evaluatie/nazorg van het Actieplan E-leren vergen een doelgerichte specifieke personeelsinzet. Daarom wordt voor één jaar een voltijdse **projectcoördinator niveau A1**, aangeworven bij het Departement Werk en Sociale Economie. De geschatte loonkost van de projectcoördinator bedraagt 70.000 euro voor 1 jaar op basis van niveau A1, contractueel. Daarnaast dient er nog voorzien te worden in een rugzakje van 3.500 euro éénmalig en 5.225 euro recurrent. Ter ondersteuning van de werking van het project wordt nog 20.000 euro voorzien op de algemene werkingsmiddelen. De budgettaire impact hiervan is 98.725 euro.

We schatten het uitgavenritme als volgt in:

ACTIE	BUDGET	VAK/VEK
Centraal informatiepunt, inclusief webinars, lancerings- en communicatiecampagne	2.000.000 euro	2021: 500.000 euro VAK en VEK 2022: 1.500.000 euro VAK en VEK
Overheidsopdrachten: - Vooronderzoek - Uitrol van de aanpak uit het vooronderzoek op provinciaal niveau - Opzet van een Lerend Netwerk	10.000.000 euro	2021: 125.000 euro VAK 2021: 25.000 euro VEK 2022: 100.000 euro VEK 2022: 9.300.000 euro VAK 2022: 1.550.000 euro VEK 2023: 4.650.000 euro VEK 2024: 3.100.000 euro VEK 2022: 575.000 euro VAK 2021: 95.833 euro VEK 2022: 287.500 euro VEK 2023: 191.667 euro VEK

Projectcoördinator	98.725 euro De voorbereidingen, de opvolging en de evaluatie/nazorg van het Actieplan E-leren vergen een doelgerichte specifieke personeelsinzet. Daarom wordt voor één jaar een voltijdse projectcoördinator niveau A1, aangeworven.	2022: 98.725 euro VAK en VEK
TOTAAL	12.098.725 euro	

De middelen zullen, na goedkeuring door de Vlaamse Regering, opgevraagd worden uit de middelen die voorzien zijn op de provisie voor het Relanceplan Vlaamse Veerkracht (CB0-1CBG2AH-PR) en overgeheveld worden naar:

- begrotingsartikel JB0-1JFB2FY-IS, basisallocatie 1JF136 van VDAB voor wat betreft het centraal informatiepunt. Deze middelen zullen uitbetaald worden als een toelage aan VDAB;
- begrotingsartikel JB0-1JDB2AD-WT, relancebasisallocatie 1JD220 (Relance budget 128 – Digitale vaardigheden) voor wat betreft de uitrol van het project en het lerend netwerk:
- begrotingsartikel JB0-1JAB2ZZ-LO en JB0-1JAB2ZZ-WT voor wat betreft de kosten in verband met de aanstelling van een projectcoördinator. Onder dit laatste begrotingsartikel werd reeds een relancebasisallocatie aangemaakt voor VV128, namelijk 1JA207. Voor begrotingsartikel JB0-1JAB2ZZ-LO zal de relancebasisallocatie nog aangevraagd worden.

  Indien zich voor de provinciale uitrol of het lerend netwerk dienstverleners aandienen die deel uitmaken van de consolidatiekring, zal gewerkt worden via het begrotingsartikel JB0-1JDB2AD-IS, relancebasisallocatie 1JD233 (Relance budget 128 – Digitale vaardigheden).

  Aangezien deze relancebasisallocaties ook gebruikt worden voor de oproep E-leren, zal er gewerkt worden met celkredieten, met het oog op het apart boeken van de uitgaven voor deze projecten en een transparante opvolging en rapportering.

De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 28 september 2021.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting is aangevraagd op 30 september 2021.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De voorbereidingen, de opvolging en de evaluatie/nazorg van het Actieplan E-leren vergen een doelgerichte specifieke personeelsinzet. Daarom wordt voor één jaar een tijdelijke voltijdse

projectcoördinator niveau A1 aangeworven bij het Departement Werk en Sociale Economie. Na één jaar stroomt de projectcoördinator opnieuw uit.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Niet van toepassing.

4. VERDER TRAJECT

Niet van toepassing.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te verlenen aan de acties van het Actieplan E-leren en overeenstemmende middelen;
2° haar goedkeuring te verlenen aan de aanwerving van een tijdelijke, voltijdse projectcoördinator voor het Actieplan E-leren voor één jaar;
3° gelast de minister, bevoegd voor werk, met de uitvoering van dit actieplan.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS